

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002761

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Катерина Анатоліївна

2. Kateryna A. Oliinyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 27186 Медицина (222 Медицина)

Дата захисту: 03-07-2026

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14494

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.03.35

Тема дисертації:

1. Ремодельовання зорового аналізатора після ударно - хвильового впливу
2. Remodeling of the visual analyzer after shock wave exposure

Реферат/анотація:

1. Метою стало дослідити ремодельовання структур зорового аналізатору щурів після впливу повітряної ударної хвилі в гострий – на першу добу, ранній – на сьому добу, пізній період – на чотирнадцяту та у віддалений період – тридцяту добу за допомогою загальноморфологічних, гістологічних, ультрамікроскопічних, краніологічних та лабораторних методів дослідження. Об'єктом дослідження стали 105 лабораторних статевозрілих щурів, які були розділені на 4 дослідні групи і група контролю: (1) контрольна група – зразки очних яблук лабораторних щурів, що не зазнавали впливу повітряної ударної хвилі – 21 зразків; (2) група – перша доба – гострий період, після дії повітряної ударної хвилі – 21 зразків; (3) група – сьома доба – ранній період, після дії повітряної ударної хвилі – 21 зразків; (4) група – чотирнадцята доба – пізній період, після дії повітряної ударної хвилі – 21 зразків; (5) група – тридцята доба – віддалений період, після дії повітряної ударної хвилі – 21 зразків. Щури підлягали ударно - хвильовому впливу на оболонки очного яблука, яких виводили з експерименту у першу, сьому, чотирнадцяту та тридцяту доби після отримання ними змодельованої травми. Після виведення з експерименту проводили наступні методи для

ремоделювання зорового аналізатору щурів після ударно – хвильового впливу: анатомічний – препарування – енуклеація та екстирпації для дослідження макроскопічних змін оболонок очного яблука, його внутрішньої середовища – кришталика та зорових ділянок потиличної долі головного мозку після впливу повітряної ударної хвилі у зрівнянні з контрольною групою; гістологічний – для характеристики мікроскопічних структурних компонентів оболонок очного яблука протягом чотирьох періодів часу, кришталика та гістоструктури зорових ділянок потиличної кори та ультрамікроскопічний – для дослідження ремоделюючих змін зорових ділянок потиличної долі головного мозку в умовах дії повітряної ударної хвилі в гострий та ранній періоди; краніологічний – для дослідження очної ямки та кісток черепа щура; лабораторний – для дослідження рівня глюкози у крові до та після експерименту. Результати дослідження сприяють розширенню уявлень про ре моделюючи специфічні зміни в структурах оболонок очного яблука протягом острого, раннього, пізнього та віддаленого періодів та потиличної долі головного мозку в умовах впливу повітряної ударної хвилі у гострий і ранній періоди; дають змогу прогнозувати наслідки впливу повітряної ударної хвилі на структурні компоненти оболонок очного яблука – рогівку, склеру, райдужку та сітківку та можливі прогнози цього впливу на зорову сенсорну систему. Отримані результати про ремоделюючи особливості, які зустрічаються після впливу ударної хвилі у експериментальних тварин дають можливість скласти уявлення не тільки про посттравматичні морфологічні зміни структур усіх відділів зорового аналізатору, які ми можемо прогнозувати та коригувати, особливо з урахуванням терміну впливу у першу, сьому, чотирнадцяту та тридцять добу у зрівнянні з контрольною групою щурів, а і про відсутність стресу після удару – біохімічний показник рівня глюкози в аналізах периферичної крові. У результаті проведених досліджень було виявлено загальні закономірності змін, які відбуваються після впливу ударної хвилі у структурах зорового аналізатору – очного яблука, підкіркових та кіркових центрів кори великих півкуль у різні періоди часу при яких виникає ушкодження, що супроводжується у першу чергу, судинними порушеннями та набряком. Отримані результати про ремоделювання структур зорового аналізатору після впливу повітряної ударної хвилі з різним терміном тривалості цього впливу у експериментальних тварин дають можливість скласти уявлення про зміни, які відбуваються не тільки на тканинному рівні в оболонках очного яблука, а і на клітинному рівні складових зорової ділянки потиличної долі кори головного мозку, які ми можемо прогнозувати та коригувати при дії повітряної ударної хвилі, особливо з урахуванням тривалості впливу – перша, сьома, чотирнадцята та тридцять добу експерименту.

2. The aim of our scientific work was to investigate the remodeling of the structures of the eyeball of rats after exposure to an air shock wave in the acute period - on the first day, early - on the seventh day, late period - on the fourteenth and in the remote period - on the thirtieth day using general morphological, histological, ultramicroscopic, craniological and laboratory research methods. The object of the study was 105 laboratory sexually mature rats, which were divided into 4 experimental groups and a control group: (1) control group - samples of eyeballs of laboratory rats that were not exposed to the air shock wave - 21 samples; (2) group - the first day - acute period, after the action of the air shock wave - 21 samples; (3) group - the seventh day - early period, after the action of the air shock wave - 21 samples; (4) group - the fourteenth day - late period, after the action of the air shock wave - 21 samples; (5) group - the thirtieth day - remote period, after the action of the air shock wave - 21 samples. Rats were subjected to shock wave effects on the membranes of the eyeball, which were removed from the experiment on the first, seventh, fourteenth and thirtieth days after receiving the simulated injury. After withdrawal from the experiment, the following methods were used to remodel the visual analyzer of rats after shock wave exposure: anatomical - preparation - enucleation and extirpation to study macroscopic changes in the membranes of the eyeball, its internal environment - the lens and the visual areas of the occipital lobe of the brain after exposure to a superficial shock wave in comparison with the control group; histological - to characterize the microscopic structural components of the membranes of the eyeball during four periods of time, the histostructure of the visual areas of the occipital cortex and ultramicroscopic - to study the remodeling changes in the visual areas of the occipital lobe of the brain under the action of an air shock wave in the acute and early periods; craniological - for the study of the eye socket and bones of the rat skull; laboratory - for the study of the level of glucose in the blood before and after the experiment. The results of the study contribute to expanding the

ideas about remodeling specific changes in the structures of the membranes of the eyeball during the acute, early, late and remote periods and the occipital lobe of the brain under the influence of the surface shock wave in the acute and early periods; allow us to predict the consequences of the impact of a surface shock wave on the structural components of the eyeball membranes - the cornea, sclera, iris and retina and possible predictions of this impact on the visual sensory system. The results obtained on the remodeling features that occur after the impact of a shock wave in experimental animals make it possible to form an idea not only about post-traumatic morphological changes in the structures of all departments of the visual analyzer, which we can predict and correct, especially taking into account the term of impact on the first, seventh, fourteenth and thirtieth day in comparison with the control group of rats, but also about the absence of stress after the impact - a biochemical indicator of glucose levels in peripheral blood tests. Therefore, all this justifies the relevance of this study and the feasibility of its conduct. As a result of the conducted studies, general patterns of changes that occur after exposure to a shock wave in the structures of the visual analyzer - the eyeball, subcortical and cortical centers of the cerebral cortex at different periods of time during which damage occurs, which is accompanied primarily by vascular disorders and edema. The results obtained on the remodeling of the structures of the visual analyzer after exposure to an air shock wave with different durations of this exposure in experimental animals provide an opportunity to form an idea of the changes that occur not only at the tissue level in the membranes of the eyeball, but also at the cellular level of the components of the visual area of the occipital lobe of the cerebral cortex, which we can predict and correct under the influence of an air shock wave, especially taking into account the duration of the exposure - the first, seventh, fourteenth and thirtieth days of the experiment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Абдул - Огли Л. В., Олійник К. А. Сучасні уявлення та розуміння ударно -хвильового впливу на систему зорового аналізатору (аналітичний огляд літератури). Перспективи та інновації науки. 2024;11(45):1795-1810
- Абдул - Огли Л. В., Олійник К. А. Сучасний стан експериментальної моделі впливу ударної хвилі на структури очного яблука. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – Т.24, № 2 – 2025:71-7.
- Abdul – Ogly L. V., Oliynyk K. A., Kosharnyi V. V. Regularities of changes in the ultrastructural organization of cellular components of the visual analyzer in experimental conditions // Bulletin of problems in biology and medicine – 2025 – № 3 (178), с. 369-377
- Абдул - Огли Л. В., Олійник К. А., Кошарний Д. В., Рутгайзер В. Г., Кошарний В. В. Закономірності перебудови центрів зорової сенсорної системи в умовах експерименту. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. –Т.24, № 3 – 2025: 49-56
- Л. В. Абдул - Огли, К. А. Олійник, В. В. Кошарний. Структурна будова черепа, очної ямки та органу зору щура в умовах експерименту. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – Т.24, № 4 – 2025:49-55
- Abdul – Ogly L. V., Oliynyk K. A., Kosharniy V. V., Rodynskiy O. G. Patterns of post-traumatic changes in the eyeball membranes in experimental conditions // Bulletin of problems in biology and medicine – 2025 – № 4 (179), с. 275-284

- Абдул - Огли Л. В., Олійник К. А., Демченко О. М., Козловська Г. О. Оцінка мікроскопічних особливостей структурних компонентів оболонки стінки очного яблука «Перспективи та інновації науки» (Серія «Медицина») № 2 (60) - 2026, с. 1866-1875. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-2\(60\)-1866-1875](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-2(60)-1866-1875)
- Абдул-Огли Л. В., Олійник К. А., Рутгайзер В. Г., Кошарний Д. В., Попова Т.В., Скубицька Л. Д. Оцінка мікроскопічних особливостей структурних компонентів оболонки стінки очного яблука з метою прогнозування наслідків ударно - хвильового впливу «Перспективи та інновації науки» (Серія «Медицина») №3 (61) -2026, с. 1815-1824

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0120U105219

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Абдул-Огли Лариса Володимирівна

2. Larysa V. Abdul-Ogly

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6942-2397

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слободян Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Slobodian

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4402-8457

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Масна Зоряна Зіновіївна

2. Zoryana Z. Masna

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2057-7061

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шаторна Віра Федорівна

2. Vira F. Shatorna

Кваліфікація: д.б.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5853-9864

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козлов Сергій Володимирович

2. Serhii V. Kozlov

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7619-4302

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Нефьодова Олена Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Нефьодова Олена Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Макаренко Ольга Володимирівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна